

Timbes del Parc de la Ribera

Santa Perpètua de Mogoda

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Riba esquerra de la Riera de Caldes

Coordenades:

Latitud: 41.53384
Longitud: 2.18888
UTM Est (X): 432337
UTM Nord (Y): 4598339

Classificació

Número de fitxa 08260 - 205
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVIII-XIX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: no es conserven totes les documentades per Vinyals.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Ref. cad: 2385701DF3928N
Autoria de la fitxa Goretti Vila i Fàbregas
Data de registre de la fitxa: dj., 30/04/2009 - 02:00

Descripció

Les Timbes del Parc de la Ribera són algunes de les construccions que es van realitzar com a defenses de la Riera de Caldes, per tal de que no inundessin les planes situades a la riba dreta de la Riera de Caldes, on hi ha el nucli de Santa Perpètua.

Es tracta de construccions de pedra i còdols coronats a la part superior dels paraments interior i exterior per una filada de maons disposats de cantell. També el parament que dóna a la riera està construït en filades regulars de maons disposats a trencajunt, però no com a revestiment sinó formant part del mateix mur amb un lligam cada certa distància (1m aproximadament) d'una línia de maons que travessen el gruix del mur de cap a cap, formant compartiments. Interiorment els murs són reforçats per contraforts o espigons cada 3-4m al llarg de tot el mur. Tot el mur conserva una alçària inferior als 50cm per sobre del sòl del parc de la ribera en el tram observat.

Observacions:

Fermí Vinyals, comença els seus treballs i observacions sobre la riera de Caldes a finals dels anys seixanta. A partir de l'any 1968 fa un reconeixement sobre el terreny de tot el curs de la riera de Caldes al seu pas per Santa Perpètua anotant els punts d'observació i tot el que va trobant. El resultat és un itinerari amb un reportatge fotogràfic i la seva particular reflexió històrica. Això va ser anotat en un plànol topogràfic antic de Santa Perpètua com en l'expedient 61.

Fins als anys vuitanta FV va estudiar i escriure sobre el tema de la riera. Els escrits publicats tenien una clara intenció, que no s'oblidés el passat, i una advertència: que tard o d'hora podia haver-hi una situació d'indefensió per haver eliminat part de les defenses contra la riera.

Història

A la dècada dels anys 1777 i 1787 els desbordaments de la riera de Caldes van esdevenir un problema greu, sobretot per als que tenien més terra, la Cartoixa de Montalegre. Fermí Vinyals i Rovira, ja va explica a la història de Santa Perpètua de Mogola la concordia de 1788 entre tots els propietaris veïns de la riera de Santa Perpètua i amb terres dins el mateix terme de Santa Perpètua de Mogola. La vinguda d'un enginyer, en Carles Francesc Cabré, enviat pel capità general de Catalunya, el comte "del salto", acabarà finalment el mes d'octubre en l'acord sobre per on ha d'anar el curs de la riera i com fer les parets i els espigons de defensa.

L'any 1788 marca l'inici de la intervenció humana, i de l'aplicació de la enginyeria civil per poder dominar els embats de la riera de Caldes. Una de les obres dutes a terme va ser la construcció de la "Paret Nova" entre la plana de la Creueta i la de Can Xiol, amb la prolongació amb un reforçat mur de 2m d'alçada i 4m d'amplada, restes del qual han estat novament trobats en les obres d'ampliació de l'autopista i parcel·lació industrial que s'ha fet al costat d'aquesta.

A mitjan segle XIX la riera de Caldes s'ha fet un pas tan ample que a l'escriptura de venda de la torre del Rector s'esmenta expressament: "Riera denominada de Caldas cuyo cauce se ha ensanchado extraordinariamente a expensas de dicha gleba y de la cual se cree haber quedado a la otra parte alguna porción que tambien se entiende comprendida en el presente traspaso". Aquesta venda coincideix amb la construcció de la paret Nova, entre les planes de la Creueta i Can Xiol, que significà la seguretat per les planes de Baix, "l'exemple del poble de Santa Perpètua de Mogoda d'aquell moment". Tot i que la riera va inundar aquest àmbit diverses vegades, la força de l'aigua era desviada per la paret i per tant no va tornar a alterar l'orografia de la zona.

Cap al 1884 el propietari de la torre del Rector va reforçar les proteccions de la seva propietat per evitar que la riera envestís contra ella, cosa que va provocar el recel de la gent del poble de Santa Perpètua perquè podia desviar la força de l'aigua cap a la riba dreta on hi ha el poble.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE SANTA PERPÈTUA DE MOGODA (MEDI AMBIENT). Guia d'Espai verds de Santa Perpètua de Mogoda.

CANYAMERES, Esteve (2009). Masos, masies i masoveries. Estudi de l'agricultura de Santa Perpètua de Mogoda i Santiga (segles XI-XX). Edita: Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda. Pàg. 103-108.

VINYALS i ROVIRA, Fermí (1994). Història de Santa Perpètua de Mogoda. Des de la prehistòria als primers anys del segle XX. Santa Perpètua de Mogoda.

